

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

VII. tečaj.

V Gorici, 1887.

I. zvezek.

Poziv

dunajskega središča za praznovanje zlate maše
svetega očeta Leona XIII.

Previdnost Božja je tudi za naše dneve postavila sveti katoliški cerkvi takega namestnika Kristusovega, ki ima dovolj modrosti in vse duhovne darove, s katerimi naj sveti, vodi in razsoja človeštvo, ki je v mnogih posvetnih vednostih sicer silno napredovalo, ali v veri in čednostih se omajalo in zelo omahuje. — Ta namestnik Božji je papež Leon XIII.

Skoraj po vseh državah, tudi po najstariših katoliških, opazuje se mej ljudmi od dne do dne čedalje večje nasprotje v veri in življenju. Velik del jih še živi v miru in edinosti in se trdno derži razodetih nauk Jezusa Kristusa, — pač srečni, ker imajo večno vodilo svete vere in največo, nezmotljivo sodišče v vprašanjih, ki niso od tega sveta. Ti se zvesto derže tudi svetovnega, po zgodovini vterjenega, pravnega reda in posebno naše stare vladarske hiše. Ali so drugi, ki celó to taje, da je človek od Boga vstvarjen in za Boga namenjen.

Večina teh, ki se vpirajo tudi vsaki verhovni veljavi in vsemu društvenemu, po zgodovini vterjenemu redu, po katerem je posvetno blago neenako razdeljeno, uči, da je vsa sreča človeka,

njegov cilj in konec le, da zdaj na svetu vživa. Glede vladanja pa pravijo, da naj bo taka vlada in tisti vladar, kaker to odloči večina z glasovanjem, torej ne gledé na Božje razodenje in brez ozira na podedovane pravice do vladarstva. — So zopet drugi, ki sicer na ravnost ne zametujejo vseh zgodovinskih pravic in posameznih izročil iz kerščanstva, ali, da bi mi te darove Božje vživali po kerščansko, o tem nečejo nič vedeti, ali celo branijo; vlada pa naj bo po njihovem mnenju taka, kakeršno si zbere večina sama; večina pa je lahko vsak čas druga. N. pr. v deželah, kjer stanujejo ljudje raznih rodov in jezikov, tam naj bodo vsi ti vsak zase. — Deržava naj ima neomejeno oblast, postave dajati vsemu, kar je človeku slobodno, tudi človeški vesti. Cerkev Božjo z njenimi postavami, pravicami in naredbami, ki nigdar zavoljo starosti veljave ne zgubé, to Cerkev hočejo vklemiti v postave, ki so za posvetna društva, in po teh postavah, se ve da, hočejo tudi ž njo ravnati. Vsako društvo pa vlada, — in taka vlada je zelo spremenljiva, — lahko terpi, ali pa tudi, če jo je volja, razžene.

Ker je nesrečnih, ki tako nekerščansko mislijo, že celo stoletje obilno po vseh stanovih, še celo nekteri pervaki pri vladi in mej postavodajalci, kjer so po svoje že tudi vspešno delali, se pač ne bo nihče čudil, da se zavoljo takih, ki se vsi več ali manj sramujejo kerščanskega imena, npravni red na svetu ruši; da kerščanska čednost pri posameznih in pri deržavah mej seboj ne velja več za večno zapoved; da tam, kjer hodi sila pred pravico, žuga v gotovih časih hud boj za oblast; da dan današnji v stari že zdavno omikani Evropi, čeravno je na videz vse mirno, venderle kerščanski narodi, ker eden drugemu ne zaupajo, v orožji tiče. Ti navidezni olikanci oznanjujejo, da njihovi nauki store človeka, ki se po njih ravna, slobodnega, neodvisnega; vse ljudi enake, če tudi vidimo, da ravno ti krivi, goljufivi nauki podirajo in dušijo vse, kar je dobrega, in da se cele trume človeštva pogrezujejo v vedno večje siromaštvo na duši in na telesu, v obupnost in v vedno večji razpad kerščanskega življenja.

Temu nasproti pa, ko na okolo vse na svetu že vre, in ni nič več varno, se smemo že oserčiti in s hvaležnim srcem za Božje vsmiljenje, celo z veselim zaupanjem, oddahnuti, ko spoznamo, da on, ki vodi celo kerščanstvo, — kraljestvo Božje na zemlji, — stoji vedno čversto, namreč naslednik sv. Petra, naš sveti Oče, Leon XIII.

Poklicala ga je za vodnika vidljivi Cerkvi, sveti rimsko-katoliški Cerkvi, Božja previdnost in zgodovinska navada. Toda varuje ga tu in derži vjetega prevrat prav v njegovem lastnem Rimu, obdanega od vojaške sile ene same posvetne vlade, oro-panege cerkvene države, svoje prave dedščine.

To posvetno posestvo je bilo do nedavna mirno, nevtralnno imetje, čiger dohodke so živali predniki Leona XIII, da so mogli ž njimi dostojno zastopati cerkveno vlado, da so mogli vzderžavati brezštevilne dobrotne naprave, svojim lastnim podložnim na korist. Ta lastnina, to posestvo je bilo v njih rokah ob enem celemu katoliškemu svetu poroštvo, da je sveti sedež (pa-peštvo) tudi na zunaj neodvisen.

Čeravno se je našemu svetemu Očetu od tistega dneva, ko so mu vzeli Rim sè silo, po Božji odredbi in po dosedaj skušeni prostovoljni radodarnosti vseh zvestih katoličanov zguba svetovne oblasti zelo olajšala, s tem, da se mu je ravno tako prostovoljno povišala duhovna moč, vender ne sme in ne more krivica nigdar brez vgovora pravica postati.

Protest ali vgovor celega sveta proti taki očitni krivici mora pri vsaki važni in vredni priložnosti na novo zadoneti.

Če bi že Jezus Kristus sam ne bil ene, največe veljave pervaku aposteljnov podelil; če n j e m u ne bi bilo obljubljeno, da bo to pervenstvo večno trajalo, in da bo varno pred peklenskimi vrati, bi vender mi katoličani vseh dežela celega sveta čutili posebno, neodvisno in močno potrebo po splošnem, neodvisnem in vrednem središču; potrebo po možu Božjem na Petrovi skali. Živo bi se potegovali, da bi bila naša vesoljna, kerščanska Cerkev tudi edina in pod enim telesnim ali vidljivim poglavarjem; imeli bi močno, zgodovinsko pravico za poroštvo, po katerem je sveti Sedež neodvisen in vsled keterega se poglavar kerščanstva lahko prosto giblje.

Ta vredna priložnost ponuja se nam zopet v kratkem: za kaj zadnjega dne tega leta bo ravno pol stoletja, ko je mladeniča Joahima grofa Pečija Zveličar resno poklical: „Ti hodi za menoj —“ 50 let bo namreč, odkar je sedanji sveti Oče, ko novomašnik, prvič vsegamogočnemu daroval daritev svete maše.

Slovesnost zlate maše je dan, ki ga celo zadnji župnik na deželi, če le mogoče, povsod v svoji duhovni občini in v bližnjem okraju koliker toliko slovesno obhaja, in kako bi mi, katoličani

celega sveta ne praznovali z radostjo te slovesnosti našega vesoljnega slavnega nadpastirja, je ne veselo in hvaležno slavili?

Ali ni v teh težkih devetih letih svojega papeštva ladjico svete Cerkve, kaker Pij IX. slavnega spomina, serčno in varno, — derže za veslo, gledaje na jambor — vodil skoz razburjeno, peneče morje?

Koliko nasprotnikov naše vere je že, — ne iskaje za to časti in ne hrepené po plačilu — kot pravi knez miru razorožil! Koliko današnjih pismoukov ni že zavernil sè suhega resja vmišljenih deržavnih pravic in zavarovanj! Koliko izverstnih, pa visoko letečih učenjakov ni že od prederznega mišljenja, ponižno jim odpustivši, nazaj pripeljal, da molijo živega Boga in njegovo sveto voljo in besedo. In ali ni vedno, zaupaje na Božji mir in človeško pravicoljubnost, mir na zemlji oznanjeval vsem tistim, ki so bili dobre volje, slavo pa prideržaval Bogu samemu na višavah?

Hodimo torej zvesto za njim; bodimo pa tudi serčni v svojem spoznanji in ohranimo in skazujmo mu svojo hvaležnost pri veseli pomenljivi priložnosti, ki ni več daleč, najprej z gorečo molitvijo, „da po Božji milosti doživi tisti dan“.

Misel, da bi slovesnost pedesetletnice mašništva Leona XIII. združeno praznovali z vernimi vseh dežela celega sveta, se je najprej vterdila v Bolonji na Laškem, kjer so se neketeri izvedeni, izverstni katoličani v ta namen združili, in ž njimi so zdaj v zvezo stopili in imajo v zvezi ostati vsi drugi odseki neduhovnikov, ki se po vseh drugih katoliških deželah zbujaajo, in keterih se sploh povsod veselo vdeležujejo in k skupnemu delovanju spodbujajo prečastiti škofje.

Povsod se je začela že tiha delavnost, da se izpelje splošni slavnostni načert. Po prvih, od središnjega odbora v Bolonji sproženih spodbudah in nasvetih za občo organizacijo in za program slovesnosti same, so se deležniki posameznih dežela in narodnosti v bistvu za zdaj zedinili v tem-le:

1. Da se nabira dar svetemu Očetu, kot posebno darilo za njegovo zlato mašo.
2. Da se roma in da gre odposlanstvo v Rim.
3. Da se v Vatikanu napravi izložba.*)

*) O vsem tem bodo katoliški časopisi po vspehu in potrebi natančnije poročali.

Za nas Avstrijance se pa še prav posebno spodobi, da smo si, ko zvesti katoličani, ki stanujemo v svojem starodavnem cesarstvu v prav veliki večini, svesti žive hvaležnosti, katero smo dolžni Bogu za to, da smo združeni v eno vero v eni sveti Cerkvi, ki je, kaker naša ljubljena in slavna habsburška cesarska rodovina, najtesneja vez mej različnimi našimi narodnostmi. Svesti si moramo ostati tudi na dalje te velike hvaležnosti, da se vedno ponavlja katoliška vzajemnost pod rimskim papeštvom.

Blagososna vzajemnost med cesarjem in papežem je porok, da se ohranijo v svoji moči načela kerščanstva in svetovnega miru, ki vzderžujejo vse.

Krivicice preteklih hudih časov se pač ne morejo precej v nekoliko letih zopet popolnoma poravnati. Vsakemu zarodu je dosti ena sama velika naloga, da dá spričevanje, kako vedno mladi kerščanska cerkev in omika. Pa tudi to se bo gotovo posrečilo sè složno delavnostjo in z blagoslovom naslednikov Petrovih na svetem sedežu.

Mej temi je Leon XIII. v našem času in za zadnjo ped 19. stoletja — koliker moremo mi to spoznati — pred vsem prevzel nalogo, da temeljne nauke kerščanstva na novo vterdi od najnižje stopinje ljudskih šol gori do nepresegljive učne zisteme sv. Tomaža Akvinskega. On je govoril kot tak, ki ima moč, in z besedo in djanjem pokazal, da je njim, ki Kristusa sprejmejo in v Njegovo ime verujejo, moč dal, da postanejo otroci Božji, da mislijo in delajo po Njegovi besedi in da je to njih prva in največa skerb.

Pri najnižji šolski mladini, pri vbožcih in delavcih, pa tudi pri mogočnih, premožnih, tako imenovanih olikanih stanovih naj se po želji Leona XIII. na novo glas Jezusov začuje: „Pustite male k meni priti, ker njih je nebeško kraljestvo“; da se, — ne bahaje se z materijalnega znanja kosci — zopet v ponižnosti priprostitih, serce oblažujočih naukov Kristusovih nauče, jih obderže in spolnjujejo; da zmej molitev k Materi Božji ne zapuste tudi sv. rožnega venca, ali da se ga zopet lotijo; da se vsak svojega stanu, ki si ga je zbral, z veseljem kot kristijan poprime in se ne sramuje svojo vero očitno spoznati, ne pa da bi se, — zapeljan po naukih in zgledih današnjih dni, zgubil mej puntarje proti Bogu in njegovim naredbam na svetu.

Ker žalibog tudi v naši stari Avstriji že nekaj let sem opazujemo, da, — akoravno je še vedno najti veri zvestih kato-

ličanov, ki še obderžavajo in zderžavajo katoličanstvo; akoravno so še ohranjeni naravni zakladi večine naših nekđaj tako srečnih dežel, in akoravno se zdaj še, vsaj na videz, mir na zunaj ne kali, — vender vidno peša dobro stanje celih razredov prebivalstva; in ker se je tudi pri nas že vsililo brezverstvo, in je jelo razpadati krepostno življenje, ne da bi bilo pomoči pričakovati od tolikanj hvaljenih humanitarnih (človekoljubnih) sredstev nove dobe, zato so vse nas že naši prečastiti škofje ob priložnosti, ko so nam oznanili sv. leto, opomnili, naj dobro pazimo na migljeje in nasvete našega svetega Očeta, da ne bi bili ob času nevarnosti nepripravljeni in osramočeni z drugo besedo Zveličarjevo na oljiski gori: „Vstanite, pojmo!“

Mi se moramo toraj in se tudi hočemo o pravem času vzdigniti, da se z Božjo pomočjo, in koliker je na nas, s podukom in zgledom lotimo ponoviti kerščanski red v javnem življenju.

Da se za ta zveličavni in dobrodejni opomin zahvalimo, bo, vsaj upamo, najlepša priložnost takrat, ko se bomo svetemu Očetu Leonu XIII. na dan njegove zlate maše v obilnem številu ko romarji poklonili in po svojih zastopnikih darove avstrijskih katoličanov k njegovim nogam položili.

Za zdaj pač sv. Očeta naj bolje s tim razveselimo in počastimo, če po vseh naših kraljestvih in deželah, vsak med svojimi, v njegovem smislu pripomoremo, da se malenkostni prepiri med našimi raznimi narodnostmi poravnajo s takimi načeli človeškega društva, ki v resnici vzderžujejo, in to na občii podlagi naše sv. Cerkve, in če tako po moči nabiramo dokaze naše vdanosti do Njega.

Na Dunaju, v adventu 1886.

Središče za pripravo zlate maše Leona XIII.

Anton grof Pergen, predsednik. Franc grof Kuefstein, namestnik predsednika. Gotfrid baron Andrian-Werburg, Franc Aumayr, Franc grof Bellegarde, Henrik grof Brandis, Karelj grof Chorinsky. Konst. knez Czartoryski, Franc grof Falkenhayn, Jož. landgraf Fürstenberg, Maks. baron Gagern, Dr. Benedikt Gsell, O. C., Janez grof Ledebur-Wicheln, Alfred princ Liechtenstein, Moric knez Lobkovic, Ferd. princ Lobkovic, Karelj Ervajn grof Nostic, Edv. gr. Palfy, Kanonik Mih. Pavlinovič, Pavel pl. Popiel, sen., Franc bar. Reyer, Karelj gr. Schönborn, Franc Schuch, Ferd. gr. Spiegel-Diesenberg, Jan. Thurnher, knezoškof dr. Evg. Valussi, Jož. Wegeler, Opat Alb. Wildauer, O. S. B., Ernest princ Windischgratz, Henrik bar. Zessner.

(P. N. T.)

Življenje in delavnost sv. Frančiška Solana, misijonarja Peruanskega.

(P. F. H.)

Vvod.

Preden pričnemo pripovedovati o delavnosti in življenju sv. Frančiška Solana, zdi se nam primerno, da seznanimo bravce vsaj poveršno s tisto žalostno dobo, ko je živel naš svetnik. Nekoliko je tudi neobhodno potrebno o tem spregovoriti, da se bodo potem bolj umele vse okoliščine, kaker tudi božja nerazumljiva previdnost, ki je odkazala ravno v tej dobi katoliški cerkvi obširno polje, kjer naj séje seme božje besede, ki jo je bila Evropa jela kvariti.

Šestnajsto stoletje je bilo za katoliško cerkev jako žalostno. Lutrova kriva vera, ki vgaja spridenim počutkom človeške nature, odcepila je od matere katoliške cerkve milijone vernih po nemških deželah, pa tudi po naši domovini; tudi v družbinskem življenju je napravila mnogo škode. Ravno za te dobe je od juga pritiskal naj huje zlobni sovražnik kerščanstva, — divji Turek. Verski prepiri po Nemškem in drugih kerščanskih državah pa so ovirali tudi najboljše kneze in cesarje, da se niso mogli najhujšemu sovražniku kerščanskega imena zdatno zoperstaviti. Najlepše pokrajine južnih evropskih dežel in tudi našega cesarstva so prišle v oblast Turku. Če bereš zgodovino tistega časa, skoro bi mislil, da bo Evropa zgubljena za katoliško cerkev. Vender je ljubi Bog po svoji nerazumljivi previdnosti drugače obrnil. Zgubo, ki jo je imela katoliška cerkev po tako imenovani reformaciji — Lutrovi veri — nadomestil je z obilim številom novih vernih po družih delih sveta. Ravno v tem stoletju so goreči misijonarji širili sv. vero po Japonskem in Kitajskem.

V deželah, ki so si jih podjarmili Turki, vzdržali so pa ravno sinovi sv. Frančiška sv. vero; če tudi jih je mnogo odpalo, vender se je skozi vsa stoletja tudi tam ohranila.

Za te dobe se je odperl po tretjeredniku sv. Frančiška katoliški cerkvi do tedaj neznan svet — Amerika. Marisikateremu bravcu se to morebiti jako čudno zdi. Vender je temu tako, če tudi se navadno prezira in občna zgodovina sploh ničesar tem ne omenja.

Leta 1492. pride nekega večera pred samostanska vrata „Marije de Rabida“ na Španjskem truden popotnik. Za roko je peljal hlapčiča. Ponižno prosi za neomoglega otroka kozarec hladne vode in košček kruha. Ta tujec je bil slavni Krištof Kolumb in otrok njegov sinček Didak. Predstojnik samostanske oče Janez Péres, jako učen in pobožen mož, sprejme prijazno neznanega tujca. Njegova plemenita in lepa unanost mu je jako všeč. Ko pa se prične razgovarjati z njim, ne more se dosti načuditi velikanski nameri, ki jo ima tujec, — iskati hoče do sedaj neznanega sveta. Neki notranji ogenj prešine v zemljepisji večšega predstojnika. Berzo pošlje po prijatelja svojega učenega zdravnika Garsijo Fernandesa. Tu se po božji naredbi združita dva moža, ki sta bila ene misli in enega duha. Imela sta pred očmi le izveličanje duš in razširjanje svete vere. V tihi samoti mej samostanskim zidovjem se posvetujejo o velikanskem načertu. Oče Janez Peres je imel veliko veljavo na kraljevem dvoru v Kordóvi. Dá Kolumbu priporočilna pisma ter obljubi mej tem skrbeti za sinčka. Kraljica Izabela se čudi tem naklepom, — omahuje ter popraša učenjake za svet. Zberó se v Salamanki v posvetovanje ter enoglasno obsodijo Kolumbov namen za gole sanjarije prenapete domišljije; zakaj, ke bi v resnici na tem kaj bilo, znali bi gotovo tudi sami vže kaj o tem. — Mej tem preteče za Kolumba 6 žalostnih let. Potertega serca pride nazaj v samostan po svojega sinka, misleč, zapustiti Španjsko ter drugje poskusiti svojo srečo, da izpelje namen. Učeni redovnik nikaker ne pusti tega. Sam se napoti h pobožni kraljici Izabeli. Sè živimi besedami jej opiše veliko korist, ki bode izvirala iz tega za razširjanje svete vere; na tisoče divjakov bo prišlo v naročje sv. cerkve in do spoznanja Jezusovega nauka. To pomaga. Kraljica obljubi svojo pomoč, če bi morala dati tudi svoje dragocenosti.

Hitro se priredi v naglici potrebno. Dne 3. avgusta l. 1492 odjadra Krištof Kolumb, zanašaje se na božjo pomoč in pa preblazene Device Marije, po širokem neznanem morji. Vsi so še pristopili k mizi Gospodovi, preden so šli na nevarno pot.

Po mnogih težavah na morji zagledajo v jutro 12. dné oktobra zemljo — otok Gvanahani; Kolumb sam ga je imenoval „otok Odrešenika“; zakaj od tod naj se po njegovi želji po neznaní deželi širi vera našega nebeškega Odrešenika. Drugi otok je imenoval „otok Marije Device brezmadežnega spočetja“. Kedo je

bil bolj vesel, kakor Krištof Kolumb? Njegove sanje so se vresničile; zagrinjalo, ki je ločilo stari svet od novega, je bilo raztergano. Našel je potem še več otokov; najlepšega je imenoval „Malo Španijo“. Tu je tudi zasadil v zemljo velik križ iz cedrovega lesa. Pred tem križem so se vzdigovale perve molitve na novem svetu k nebeškemu Odrešeniku. Povsod je našel divjake erdečkaste polti, ki so brez obleke okoli hodili.

Najbolj ga je sedaj skerbelo, da sporoči veselo vest kralju Ferdinandu in kraljici Izabeli, za nesrečne prebivalce pa preskerbi oznanjevalcev sv. vere, ki jih bodo učili pravo pot v sv. nebesa.

Oskerbevši najpotrebnejše, odrine dne 6. januarja l. 1493 proti domovini. Srečno premagavši vse nezgode na potu, dospe meseca marca v Barselono. Tu sta ga sprejela nad vse slovesno kralj in kraljica ter brezštevilna množica ljudstva. Sedem erdečeškožih Indijanov, ki jih je seboj pripeljal, prejelo je sveti kerst. Kralj in kraljica sta jim bila kerstna botra.

Na to je nastalo novo življenje in gibanje po Španiji. Vse je hotelo iti v novi svet. Nekateri zaradi posvetnega dobička in hlepčnosti po deželah, — na te se tu ne bomo ozirali; drugim pa je bilo na skerbi tudi izveličanje divjih erdečeškožcev. Kolumb sam je prosil, naj mu dajo gorečih redovnikov za misijonarje. Papež in kralj vslišita prošnjo ter obljubita podpirati misijon. V prvi versti pa je bil učeni frančiškan Janez Péres, predstojnik samostana Rabidskega, ki je prostovoljno šel s Kolombom v neznano deželo. Leta 1493, 25. dan septembra, odrinejo iz Evrope in dospó v 22. dan novembra na otok Haiti — Malo Španjolijo. — Frančiškan Janez Peres je prvi mašo bral na novem svetu.

Ker se ljudje, katere je bil Krištof Kolumb tam pustil, niso obnašali do divjakov tako, kakor jim je bil naročil, pomorili so jih ter porušili malo terdnjavo, ki so jo bili postavili. Le veliki lesen križ je še stal. Hoteli so ga sezgati, pa jih je baje ostrašila neka nebeška prikazen. Zato so se frančiškani na novem svetu postavili pod varstvo sv. Križa ter tudi svojo prvo pokrajino v Ameriki zvali „sv. Križa“.

Pervo mesto, ki so ga ustanovili Španjci na otoku Hajti, zvali so na časti svoje kraljice „Izabela“. Papež so kraljici zaradi njenih zaslug podelili naslov „katoliška“. V tej nasebini je postavil Janez Peres majhno kapelico iz brezovega lubja in slame za shrambo presvetega Rešnega telesa. Pozneje so postavili tu

cerkev in samostan. To je bila prva cerkev in prvi samostan v Ameriki. Pozneje je Janez Peres razširjal sv. vero v mestu „Santo Domingo“ (mestu sv. Dominika). To mesto je Krištof Kolumb nazval po svojem očetu, ki mu je bilo ime Dominik. V tem mestu je sezidal Janez Peres drugo cerkev na čast sv. Frančišku. Poleg pa je priredil svojim redovnikom bivališča iz ilovice. Pozneje je Krištof Kolumb na svoje stroške na tem kraju postavil lepo cerkev iz kamnja sezidano in pa samostan, da se s tem skaže hvaležnega svojemu najboljšemu prijatelju in vsemu frančiškanskemu redu.

Skoraj vsaka barka je pripeljala v Ameriko novih misijonarjev iz reda sv. Frančiška; oznanjevali so Jezusovo vero po otokih Haiti, Kuba, Jamajka, Portoriko, sv. Marjete in drugih; dospeli so slednjič do Kumanskega obrežja v južnej Ameriki. Povsod so stavili cerkve, samostane in šole, v katerih so učili mlade divjake brati, pisati in pa resnice sv. vere. V „San Domingu“, glavnem mestu na otoku Haiti, je bila vstanovljena prva škofija na novem svetu. Frančiškan Garsija de Padilja je bil prvi škof.

Mej tem je tudi Krištof Kolumb prejel plačo tega sveta. Zlobni prilizovavci ga začernijo pri kralju Ferdinandu. Kraljev pooblaščenec Frančišek de Bobadilja veli slavnega moža vkovati v železne verige ž njegovima sinoma Didakom in Jernejem, — ter ga ko zločinca pošlje na Španjsko. S kerščansko poterpežljivostjo in velikodušnostjo je slavni mož terpel to sramoto. Kot drag spominik si je ohranil železne verige ter jih vse žive dni pri sebi imel. V poslednji oporoki je tudi naročil, naj jih denejo v rakev ž njim vred.

Ko je dospel četerti krat iz Amerike dné 7. novembra 1404. ležala je kraljica Izabela, največa zagovornica slavnega moža, na smertni postelji. Kralj Ferdinand sprejme prav hladno slavnega Kolumba. Tudi Bog mu je daljnje terpljenje okrajšal. Leta 1506 meseca maja zboli nevarno in prejemši jako pobožno sv. zakramente za vmirajoče, izdihne svojo blago dušo 28. dan meseca maja v obleki tretjerednika, v Valjadolidu, v največi revščini. — Pač so po njegovi smerti izveršili njegovo poslednjo oporoko. Verige so mu priložili v rakev, ter prepeljali njegovo truplo leta 1536 v mesto San Domingo. Tu je počivalo v stolni cerkvi njegovo truplo pozabljeno do leta 1877. Tega leta, ko so cerkev popravljali, so našli njegove ostanke v svinčeni trugi.

Po smerti Kolumbovi so junaški in prederzni možje šli vedno bolj proti zahodu iskaje novih dežel. Leta 1519 oblada Ferdinand Kortes, tudi jako pobožen mož, z malo peščico tovarišev mogočno kraljestvo Mehikansko ter poruši tempeljne malikov. Tu so bile žertve jako strašne. Nad 20.000 ljudi so darovali na leto svojemu maliku Vicipluciju. Kortes je povsod ostro prepovedal človeške daritve. Kmalu se je po gorečih misijonarjih iz reda svetega Frančiška in družih razširilo kerščanstvo po lepem kraljestvu. Leta 1528 je bila v Mehiki vstanovljena škofija. Pervi škof je bil frančiškan Janez iz Sumaroge, jako učen mož, ki je vpeljal več redov za vzgojevanje mladine. Žalibog da je povsod vspešno delavnost misijonarjev ovirala razujzdanost in hlepnost Španjcev po zlatu. Ti so erdečkožce nevsmiljeno terpinčili. Misijonarji so jim bili vedno zvesti zagovorniki, pa je le malo hasnilo.

Najbolj nevsmiljeno so z ubogimi erdečkožci postopali obladovalci dežele Peruanske, kjer je pozneje delal naš svetnik, sv. Frančišek Solan, ki se zato tudi imenuje apostelj peruanski.

Pisaro, jako zloben in ljut mož, hrepeneč le po zlatu, je okoli leta 1532 obladal jako cvetoče kraljestvo Inka-Indijanov, ki so bivali ob zahodnem bregu južne Amerike. Štiri leta pozneje je vstanovil glavno mesto Limo ob iztoku reke Rimake v Tiho morje. Če ravno krut, imel je s seboj vendar tudi misijonarje, ki so po svoji moči zabranjevali divjanje proti vbozim erdečkožcem, ter prinašali divjakom dobrote svetega evangelija. Po vseh imenitnejših mestih so vstanovili samostane in šole. V glavnem mestu, Limi, je sezidal frančiškan Frančišek od sv. Križa samostan; pozneje so postavili še družega z dvema učilnicama za poduk mladini. Španjski namestniki so slednjič naredili red po deželi. Sedaj so se misijonarji razkropili po gorah, oznanjevaje vbogim divjakom Jezusovo vero. To je pričetek kerščanstva v deželi Peruanski. Leta 1543 je bila vstanovljena vže škofija za to pokrajino s sedežem v Limi. Pervi škof je bil Jeronim iz Loize, iz reda sv. Dominika. Od tod so Evropejci kmalu prišli do pokrajine Čili, težko pa so si jo podjarmili. Tudi tod so redovniki sv. Frančiška širili kerščanstvo in omiko. Erdečkožci po teh krajih so bili jako divji; torej se je kerščanstvo le polagoma širilo. Vse belokožce, ki so prišli divjakom v pest, so poklali in slastno povžili. Ta osoda je zadela tudi

marisikaterega misijonarja. Vender je sv. Križ in milost božja prerodila tudi te človekožerce v krotke ovčice Kristusove. Martin Robleda iz reda sv. Frančiška je bil prvi škof v Čili (l. 1553). Ščasoma se je misijonarjem odperlo široko polje po vsi obširni južni Ameriki.

S tem je na kratko povedano, kako se je pričelo širiti kerščanstvo po Ameriki. Da bodemo lažje umeli delavnost sv. Frančiška Solana, apostolja Peruanskega, zdelo se mi je potrebno to v vvodu vsaj poverhoma popisati.

Čudežne podobe Matere Božje

in njena božja pota.

(I. P.)

Bil je pobožen mož tretjerednik, ne duhovni, ampak svetnega stanu. Ta mož je imel prikazen v sanjah.

Videl je eden in trideset čudovitnih podob Matere Božje, ki so obdajale presveta Serca Jezusa in Marije.

Te podobe so bile temu človeku vedno pred očmi; rad bi si jih bil iz glave izbil, pa — vse zastonj! Ko ga le vedno nadlegujejo, sklene jih naslikati dati, kar tudi resnično oskerbi. In kedor to sliko vidi, vsaki se ji čudi, vse je ginjeno k pobožnosti, vse je vneto z najlepšimi čutili pri nji. Ko so omenjeni tretjerednik in drugi ljudje imeli podobo pred očmi, serce jim zagori, da spodobno počaste Marijo prečisto devico. Sklenili so po versti vsak dan eno Marijino podobo premišljevati, kaker jih je prikazen kazala in pa po njej narejena slika pred oči stavila.

I.

Perva slika po prikazni kazala je Marijo, kraljico anđeljev z Jezusom v naročji, obdano od angelev okoli in okoli.

Leta 352 prišli so iz svete dežele štirje mnih na Italijansko; ti se naselijo s privoljenjem tadajnega papeža Liberija v prijetni dolini „Spoletto“.

V ti dolini, blizu mesta Asiza, pozidali so si majhino kapelico, ki so jo Materi Božji posvetili, in jo imenovali: „Sveta Marija iz doline Jozafat,“ zato ker so od Marijnega groba majhn kamenček prinesli in v altar ga vzdali in podobo Marijnega vnebovzvetja v altar postavili. V šestem stoletji dobili so benediktinci

to kapelico v last, jo nekoliko razširili in jo imenovali „Marijo angeljsko“ zavoljo nebeškega petja, ki so ga slišali ljudje večkrat po noči pri ti kapelici.

Pozneje se je imenovala ta kapelica „Porcijunkula“, ker so benediktinci zraven le nekoliko majhnih koscev zemlje v lasti imeli.

V to kapelico so hodili ljudje Marijo častit in na pomoč klicat. Mati sv. Frančiška je tudi v ti kapelici molila in sinu — serafinskega očaka — sprosila. Ravno v ti kapelici je sv. Frančišek po tem, ko ga je Jezus Kristus čudovito v svojo službo poklical — ko je premoženje zapustil in mej vboge razdelil in za Jezusom šel — po priprošnji preblazene Device Marije prejel apostoljskega duha.

Tudi prvi njegovi bratje so mu bili po „Mariji angeljski“ čudovito pridruženi. Neki duhovnik, je bil za smert bolan. Zravniki vsi so ga kaker neozdravljivega zapustili; le sam sv. Frančišek še ni obupal. Prosi Marijo angeljsko zanj, vzame košček kruha, pomoči ga v olje, ki je v lampici pred podobo „Marije angeljske“ gorelo, ter ga da bolniku in prerokuje: „Po tem koščeku kruha bo ozdravel ter postal njegov brat in se z njim zoper hudobo in greh vojskoval“. — Tako se je tudi vse natanjko zgodilo.

Sv. Frančišek je že bil vstanovil sv. red svojih manjših bratov, pa kapelica „Marije angeljske“ še ni bila njegova lastnina. Ko jo je pa dobil od benediktincev, šel je prvo noč v to svetišče in je prav goreče molil k Mariji angeljski za svoj red. In glej! Prikazal se mu je sam Jezus Kristus z Marijo, materjo svojo, in z brezštevilno trumo angeljev. Bilo je leta 1221 meseca vinotoka.

Sv. Frančišek ves začuden in vesel moli k Jezusu in Mariji rekoč: „Gospod nebes in zemlje, Odrešenik sveta, moja sladka ljubezen! In ti kraljica angeljev! Kolika milost, kolika ljubezen! Vidva prideta iz nebes v to revno kapelico!“ „Prišel sem s svojo ljubeznjivo materjo, — odgovori mu Jezus, — da tebe in brate tvoje, tu na kraju nama tako dopadljivem, v svetem delu blagosloviva in poterdiva“. To Jezus izgovori in prikazen zgine. Sv. Frančišek zakliče ves vnet: „V resnici! Jaz vidim, to je svet kraj, ki naj meni in mojim bratom ostane v znamenje Božje dobrote do nas.“

Ostala je tudi resnično ta kapelica kaker najdrajši zaklad sv. Frančišku. Tu je on rad molil, Mater Božjo častil, dobil pa po njeni priprošnji posebne milosti.

Enkrat čuje sv. Frančišek in moli dolgo po noči v svoji celici pri kapelici „Marije angeljske“; kar naenkrat pride hudi duh ter ga skuša in mu veli, da naj bi vendar šel že spat in varoval bolj svoje zdravje. Kaj sv. Frančišek stori? Ven beži, v bodeče ternje se verže in po njem valja, tako da se rani do kervi — in glej! ko Frančišek to stori, naenkrat se okoli njega vse razsvetli! Ternje ozeleni, požene popke in bele in erdeče rože vertnice se na ternu razcvetó. Zgodilo se je to meseca prosenca, ko zima najhuje derži.

Svetnik je natergal rož belih 12 in erdečih 12; šel je z njimi v kapelico ter jih Jezusu in Mariji prinesel v dar.

V kapelici prosi sv. Frančišek po Mariji Jezusa, da bi vsim, ki bodo po skesani spovedi obiskali to kapelico „Marije angeljske“ ali „Porcijunkulo“ popolnoma odpustek podelil. Sin Božji je vslišal ponižno prošnjo svetnikovo, pa le s to pogodbo, da papež, tadaj Honorij III., ki je ravno takrat blizu Porcijunkule v Perudži bival, odpustek poterdí.

Ves vesel gre Frančišek k sv. očetu, ter vzame seboj tri bele in tri erdeče vertnice, ketere sv. očetu za dar izroči. Papež Honorij so odpustek dovolili in še tisto leto razglasili, dve leti pozneje pa ta odpustek za večne čase poterdili in ga na 2. dan velikega serpana postavili, kar je Jezus tirjal, ko se je bil vdru-gič svetniku prikazal.

Ta slavni Porcijunkulin odpustek se more zdaj dobiti po vseh cerkvah frančiškanov, kapucinov, klarisinj in tretjega reda — od prvih večernic do večera 2. vel. serpana, da se le spoved in sv. obhajilo opravi, cerkev sv. Frančiška obišče in v nji v papežev namen moli. Ta odpustek moreš dobiti tolikokrat, koliker krat se od predvečernic do večera 2. velikega serpana v novič v cerkev poverneš ter moliš v namen papežev vsaj 6 očenašev, češčenasimarij in čast Bogu; odpustek moreš tudi dušam v vicah nakloniti.

Po Mariji je sv. Frančišek velike milosti zadobil za sebe in za ljudi; k Mariji se je on vedno rad zatekal, posebno pa še ob svoji zadnji uri.

Hotel je on, ki je bil vreden Jezusove rane nositi, tudi pri Mariji vmreti. Jezus je naznanil svetniku, de se bliža čas, ko ima solzno dolino zapustiti; veli se torej sv. Frančišek v kapelico Marije angeljske nesti. Tu naredi svoj testament. In kaj naroči? Zapové svojim bratom, da naj to kapelico posebno v časti

imajo, da naj pred čudežno podobo „Marije angeljske“ večna luč gori. To naroči in vmerje sv. Frančišek.

Čez kapelico se je sezidala ščasoma prav lepa velika cerkev in papež Benedikt XVI. so jo l. 1754 povzdignili v patriarhalno baziliko. Sè vsega sveta romarji tje romajo Marijo častiti in spominjat se duhovnih dobrot, ketere je prejel sv. Frančišek po Marijni priprošnji od svojega Boga.

Podoba „Marije angeljske“ nas opominja na tiste prvotne čase, ko je neskončno vsmiljeni Gospod svojim vzvišenim stvarjem — angeljskim korom naznanil od vekomaj že po Božji ljubezni določeno odrešenje padlega zagrešenega človeškega rodu; da bo druga Božja oseba, enega bitja, ene nature z Očetom in sv. Duhom, nase vzela človeško meso in dušo — celega človeka — sè vsemi našimi težavami — razun greha; da bo rojen od brezmadežne Device, ki bo kraljica angeljev imenovana. Pa Lucifer, eden najjimenitniših angeljev se vzdigne zoper Boga, odreče mu svojo pokorščino, ter hoče nad Gospodom stvarnikom postaviti svoj tron. On noče spoznati Jezusa, ki je Bog in človek skupaj, on noče Jezusa častiti, mu služiti in streči, kaker svojemu Gospodu, po katerem je vstvarjen tudi on. Lucifer, ki bi imel luč nositi, noče Marijo, brezmadežno Mater Božjo, spoznati za svojo kraljico, ketera je čast in slava nebes in zemlje. Vzdigne se tedaj v svojem napuhu, in potegne tretjino nebeških duhov za seboj.

V trenutku nepokorščine in napuha spremenil se je Lucifer sè vsemi tovariši v gerdo hudobno druhal. Ta nesme več v nebeških prostorih ostati; nad nebesom pa tudi ne more postaviti svojega trona. Zatorej se vzdigne Mihael in vnet za Božjo čast in njegovo ime, zakliče, da po nebeških prostorih odmeva in na vse strani doni: „Kedo je kaker Bog“! In glej pri ti priči Lucifer, spoznavši, da je stvar — zdaj pa — navekoma zaveržena stvar, pade iz nebes in leti proti peklu, tako da Jezus pri sv. Lukežu sam govori: „Videl sem satana kakor blisek pasti z neba“.

Dobri ostali angelji so toliko bolj vdani Jezusu in njegovi materi Mariji, ter jim je Bog posebno milost skazal, da smejo v preljubezljivo Marijino obličje gledati, služiti ji in jo častiti. Zato je pa Marija Kraljica angeljev, ki so vsi, serafini, kerubini, sedeži, oblasti, knezi in poglavarji, moči, nadangelji, in angelji, pripravljene z neizrekljivim veseljem spolnjevati povelja svoje kraljice.

Tu vidimo, kako Bog ponižnost ljubi in sovraži napuh. Ponižne angelje je Bog poterdil in povikšal, da ostanejo na vse veke nespremenljivi, dobri nebeški duhovi, kaker srečni podložni preponižne device Marije, ki se v celi svoji visokosti — povzdignjena v največo čast vseh stvari — v čast Matere Božje — le vender deklo Gospodovo imenuje.

Tako bodimo tudi mi ponižni. — „Kdor je najvekši, naj bo kakor najmanjši. Ponižnim Bog svojo milost deli, prevzetnim se pa zoperstavi“. Ponižni, tudi mi svojo poskušnjo dobro prestojimo, da pridemo h kraljici angeljev, ter bomo žnjimi — ne v podobi — ampak od obličja do obličja gledali Jezusa in njegovo preponižno mater, „Marijo kraljico angeljev“ ter se na vse veke veselili.

Bodi pozdravljena Marija, brezmadežna mati Boga našega in odrešenika Jezusa Kristusa. Ti, ki si se deklo Gospodovo imenovala, bila si pa hči najvikšega Boga, nevesta sv. Duha, zapovedovalka vseh nebeških trum, kako te hočem častiti, kako te morem posnemati? Sè soncem bi želel te obdajati, z luno biti podnožje tvojih nog!

Ke bi imel vse jezike, in ljubezen vseh serc, bi tvojo slavo o kraljica angeljev, oznanjeval. — V goreči ljubezni s kraljevim prerokom Davidom, želel bi imeti golobje peruti, da zletim k tvojemu tronu, v ponižnosti občudujem tvojo kraljevo čast in zakličem ponižen in skesan: Kraljica angeljev, prosi za nas!

✓ Dobrim in slabim v prevdarek.

Bral ali slišal si skoraj gotovo o tretjem redu. Sveti oče Leon XIII. ga toplo priporočajo vernim kristjanom; mnogi so poslušali priporočilo sv. očeta in stopili so v tretji red. Vprašam te, dragi tretjerednik, kaj si takrat mislil in želel, ko si prejel obleko tretjega reda? Mislil si, kaj ne, da bi se v tretjem redu laglje varoval hudega, zvesteje služil Bogu in natančneje spolnjeval dolžnosti svojega stanu. Lepe in dobre misli si imel; jih pa tudi spolnjuješ? Tako mora živeti vsak kristijan brez razločka; da pa kristijani ne živijo tako, pravi nam njih življenje. Ako si morebiti tudi ti mej temi, „vstani, ki spiš“, kaker te kliče sv. apostol Pavel. Užgi v svojem sercu živo hrepenenje zapustiti

staro mlačno življenje in začeti novo krepostno! — „Celo življenje dobrega kristijana,“ pravi sv. Avguštin, „je vedno hrepenenje po popolnosti“. Dober kristijan vedno želi, da ne bi grešil in prisereno hrepeni, da bi rasel v čednostih. Gdor ne sovraži greha in ne hrepeni po čednostih, ni dober kristijan. Povej mi, je ta dober kmet, katerega ne veseli kmetija, in ki ne hrepeni naučiti se kmetijskih opravil? Poznaš li kakega izverstnega mizarja, katerega ni veselilo mizarstvo? Kaker ni bil še obeden mojster ne v rokodelstvu, ne vmetalnosti, katere ni poprej želel in hrepenel naučiti se, ravno tako ni bil še obeden mojster v kerščanski popolnosti, ki ne bi bil mislil nanjo. Gdo je vže prišel na goro, ki je vedno stal v dolini? Smešno vprašanje, ali potrebno. Tudi ti, bo di gdorkoli, ne prideš do svojega, cilja, ako se ne giblješ in ne stopaš proti njemu. Ako hočeš biti dober kristijan, in to je tvoj pravi cilj, gibati se moraš sè svojo voljo in hrepeneti, da bi popoln bil. Gdor stoji, ne pride, kamer želi; gdor ne hrepeni po popolnosti: dobro in vestno opravljati dolžnosti svojega stanu, ne bo nigdar popoln. Hrepenenje po popolnosti je seme, iz katerega naraste drevo, ki rodi lepe čednosti in posebno ljubezen božjo. Kjer ni semena, zastonj pričakuješ žetve; kjer ni hrepenenja, tam ne nahajamo popolnih ljudi.

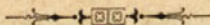
Da nam prinese hrepenenje tudi popolnost, moramo v e d n o po nji hrepeneti. Kedaj je hvaleželjni zadovoljen sè svojo častjo? Kedaj je zadovoljen skopuh s tem, kar ima? „Kedaj vidimo,“ sprašuje sv. Bernard v 341. listu, „da je slavohlepnež zadovoljen s pridobljeno častjo, in da ne hrepeni še po drugih? Kedaj je zadovoljen lakomnež, kedaj ljubivci veselja in človeške hvale? Ali nam ne očita njih nenasitljivo hrepenenje naše lenobe in mlačnosti?“ Lahko se sramujemo, da posvetni ljudje bolj hrepenijo po posvetnih in minljivih stvareh, kaker kristijani po božjih.

Vaše strasti, slabe navade in hudobni duh naj vas spominjajo, da ne smemo nigdar prenehati hrepeneti po popolnosti. Hudobni duh poskuša vse, da bi te speljal s poti popolnosti. Ako ne boš ponavljal sklepa vsaki dan: vedno hočem boljši biti, kmalu se bo zmanjšalo tvoje hrepenenje. Zato je vže sv. apostolj Pavel opominjal Efežane rekoč: „Ponovite se pa v duhu vaše misli!“ (4, 23). Ponovi se večkrat, kristijan, v duhu! Vadi se zatajevati, vadi se v čednostih! Pogosto ponavljaj sklep: vsaki dan boljši biti; ker, ko ponavljaš sklep, dramiš svojo dušo, da ne zaspi in ne omaga na poti popolnosti.

Ako želiš vedno boljši biti, ne smeš misliti, kaj si vže storil, temveč, kaj moraš še storiti. Zato piše sv. Pavel Filipljanom: „Bratje! jaz ne mislim, da sem vže dosegel; eno pa, kar je za menoj (kar sem do zdaj storil), sem pozabil, in se stegujem po tem, kar je pred menoj (po nebeških darovih, po pravičnosti, svetosti in zveličanji) in se ženem doseči konec. Katerikoli smo popolni, to mislimo“. Filip. 3, 13. 14. Kar si storil, pozabi, ker, ako misliš, koliko dobrega si storil, si v dvojni neravnosti, kaker uči sv. Janez Krisostom. V nevarnosti si, da se ti nevname lastna ljubezen, in ta ti vkrade vse zasluženje pri Bogu; v nevarnosti si, ker, ako premišljuješ, koliko dobrega si vže storil, začneš prav lahko postajati mlačen in len v dobrem. Lenoba se te prav lahko prime, in tisto Bog hudo sovraži.

Ako hočeš ohraniti hrepenenje po popolnosti, ne smeš misliti na dobro, kar si storil, temveč na vsakdanje pregreške. Storiš grehi nas učijo, kaj smo; vsakdanji pregreški, nam pravijo, kako malo gospodujemo čez svoje telo, počutke in strasti. Ako spoznaš svoje grehe, si pravi kristijan in napreduješ v dobrem, ker se želiš poboljšati, greha varovati in svoje strasti zatajevati. Kaker hitro pa človek neče spoznati svojih grehov in pregreškov, precej se vstavi na poti popolnosti, in namestu, da bi šel dalje v dobrem, gre nazaj proti slabemu. Hodi tedaj vedno dalje in delaj vedno več dobrega! Zato nas opominja naš sv. oče Frančišek kaj lepo: „Bratje začnimo napredovati, v dobrem namreč, ker smo do zdaj malo napredovali!“ Budimo toraj pogosto v sebi živo hrepenenje, živeti po božjih in cerkvenih zapovedih in vedno bolj vestno opravljati dolžnosti svojega stanu. To je namen tretjega reda in sveta dolžnost vsakega kristjana.

(P. A. F.).

Razlaganje novega vodila svetovnega tretjega reda svetega Frančiška.

Poglavje II. (Dalje.)

(P. E. T.)

Prejemanje svetih zakramentov je tretjerednikom neobhodno potrebno. Zakaj so pa vstopili v tretji red? Ali mar ne zato, da lažje in varnejše hodijo po poti kerščanske

popolnosti, da se bolj gotovo izveličajo? To pa nikaker ni mogoče brez obilne pomoči od zgoraj. Od kod pa nam prihaja milost in pomoč božja, ako ne ravno iz svetih zakramentov, ki so studenci milosti? Zakrament svete pokore nam ne deli samo odpuščanja grehov in večnih kazni, nam ne daje samo miru vesti, ampak nas po besedah sv. Pavla tudi očišča vsake krivičnosti, ker zatira v nas hudo nagnjenje in nam ob enem daje moč, da se hrabro vojskujemo zoper sovražnike svojega izveličanja. Kaj bomo pa rekli o zakramentu presvetega Rešnega Telesa, kjer prejemamo ne samo milost božjo, ampak začetnika milosti samega, Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa? To je prava dušna hrana, ki je človeku tako potrebna, kaker živež za telo. To je naj izdatnejša hrana, katera človeku daje toliko moči, da hodi ž njo okrepčan ne samo štirideset dni, kaker nekedaj prerok, nahranjen se skrivnostno jedjo, ampak ves čas svojega zemeljskega popotovanja, dokler se ne izteče število dni njemu odločenih, dokler ne doseže svojega namena. Ž njo poživljan lahko premaguje in odganja vse sovražnike, ki se mu nasproti stavijo, in ke bi njihovo število bilo še tako veliko, ke bi sè še toliko silo proti njemu se vzdigovali. Zakaj: „Ako je Bog z nami, kedo bo zoper nas?“ Ali pa ne pravi Jezus Kristus sam o tem naj svetejšem zakramentu: „Moje Meso je zares jed in moja Kri je zares pijača; kedor je moje Meso in pije mojo Kri, ostane v meni in jaz v njem.“

Kako dobro tedaj in kako koristno mora biti za izveličanje naše duše, ako se navadimo večkrat prejemati ta sveta zakramenta, in sicer redno ob gotovih ne predolгих obrokih Ravno k temu napeljuje sveto vodilo, ko tirja od tretjerednikov, da se vsaj „sleherni mesec postavno izpovedo svojih grehov in pristopijo k mizi Gospodovi.“ Se ve da s tim ni prepovedano tudi večkrat svetih zakramentov prejemati, marveč to je samo skrajna meja, ketere vesten tretjerednik nigdar ne bo prestopil.

Ni pa vse ležeče na številu izpovedi in svetih obhajil, ampak veliko, da, naj več je odvisno od tega, k a k o da se ti sveti zakramenti prejemajo. Pred vsem tedaj se je treba popolnoma podvreči svojemu izpovedniku, za kaj nihče ne more biti sam sebi zanesljiv vodnik. Ta pokorščina in podložnost je potrebna tudi takrat še posebno, keder se nam neprimerna zdi. Kedor se ravna po svoji volji, on neče služiti Bogu, čeger namestnik je izpovednik, ampak sam sebi in svoji lastni modrosti.

Prav izpovednikovi razsodbi prepustimo tudi to, kolikokrat da naj se k zakramentom približamo. Le kedor bi bil tako nesrečen in bi se smertnim grehom izgubil posvečujočo milost božjo, sme iti brez dovoljenja k izpovedi, da se z Bogom spravi in reši nevarnosti večnega pogubljenja. Ako pa želiš, ljubi tretjerednik! večkrat k svetemu obhajilu pristopiti, ne stori tega nikoli po svoji glavi, akoravno se nobenega greha ne zavedaš, ampak prosi vselej svojega izpovednika, da ti to dovoli. Ne bo ti odrekel prošnje, ako bo videl, da je to v prid in korist tvoji duši. — Dobro in koristno je, ostati pri enem izpovedniku, dokler okoliščine pripuščajo. Skerbno se je treba varovati, da se o izpovedi ne govori v navadnem življenju, ker s tacim govorjenjem se izgublja in zmanjšuje spoštovanje, ki smo ga dolžni svetim zakramentom. Samo po sebi se razume, da se mora pri izpovedovanju vse nepotrebno opustiti in ne z obilnimi besedami, pa brez vse koristi, čas tratiti. Zlasti oni, ki se pogostoma izpovedujejo, naj se varujejo te napake in naj vedo, da niso dolžni obtoževati se na drobno vseh svojih navadnih pomanjkljivosti in slabosti, in na dolgo in široko razkladati vseh okoliščin svojega življenja, pač pa da so dolžni vse, tudi naj manjše svoje grehe, s katerimi so Boga razžalili, in vsa svoja huda nagnjenja, ki jih od Boga odvrtaajo, sovražiti in jih iz serca obžalovati. To jim je neobhodno potrebno, ako hočejo imeti kaj sadu in dobička od svetih zakramentov.

Tudi sad svetega obhajila se ravna večinoma da, skoraj edino le po tem, kako se obnašamo pred in po svetem obhajilu. Da bo ljubi Jezus prinesel v naša serca obilnost svojih darov, moramo skrbeti za to, da je dobro pripravljeno in okrašeno z lepimi čednostmi, ketere edine nas njemu prijetne delajo. Zato obujajmo zlasti pred svetim obhajilom prav iz globočine svojega serca djanja žive vere, terdnega zaupanja in goreče ljubezni; očistimo s pravim kesanjem svojo dušo vsakega madeža greha; globoko se ponižujemo pred Bogom in imejmo resnične želje, zediniti se z njim v presvetem zakramentu in deležni postati njegovih nebeških milosti. Po svetem obhajilu pa se mu lepo zahvaljujmo za preveliko njegovo ponižanje, da je k nam prišel; njemu se popolnoma izročajmo in obetajmo mu, da mu hočemo biti vedno vdani, ne samo z besedo, ampak tudi v djanji, da hočemo zvesto posnemati njegove izgledе, natančno izpolnjevati njegove zapovedi in ravnati se po njegovih naukih, in prosimo ga za vse, česer

koli potrebujemo za dušo ali za telo. Ako se tako obnašamo pred in po prejemanji svetih zakramentov, smemo biti zagotovljeni, da bomo obilno sadu iz njih zajemali in da bomo z velikimi koraki napredovali na poti kerščanske popolnosti.

Akoravno svete zakramente večkrat prejemljemo, vender smo jim dolžni vso čast in vse spoštovanje, in jako slabo ravnaajo tisti, ki so v tej reči preveč lahkomišljeni in se jim približujejo brez prave pobožnosti. Še slabši pa so tisti tretjeredniki, kakeršnih se žalibog ne manjka, ki mislijo, da so nekako pravico in oblast dobili do svetih zakramentov se svojim vstopom v tretji red, ki hočejo celo duhovnim zapovedovati in jih prisiliti, da jim večkratno sveto obhajilo dovolijo, česer pa po svoji vesti storiti ne morejo. Take pravice tretji red ne daje nikjer svojim udom, pač pa jim povsod priporoča ponižnost in vdanost do svete cerkve in njenih služabnikov. Taki tretjeredniki so nevredni udje, in bati se je zavoljo njihove prevzetnosti, da jim bo blagodejni tretji red bolj v škodo kaker v dobiček.

Rečeno je bilo že prej, da se je treba za svete zakramente vredno pripravljati, in da bomo toliko več dobrot iz njih zajemali, koliker vrednejši se bomo nanje pripravljali. Tudi k temu pripravljanju napeljuje sveto vodilo tretjerednike, ker jim zapoveduje, da naj zvečer svojo vest izprašajo in greh s pokoro popravijo, in da naj bo sleherni dan pri sveti maši, kedor lahko more.

Da ne omenjamo, koliko zakladov krije v sebi daritev s v. maše, to vedno nekervavo ponavljanje kervave daritve Sinu božjega na križu na Kalvariji, rečemo samo to, da se nikaker ne moremo bolje pripravljati za sveto obhajilo, kaker ravno s tim, da smo večkrat, in ako je le mogoče, vsaki dan pri sveti maši. Kje drugje bomo lažje in več pomoči dobili, da svoje serce vseh madežev greha očistimo, da ga z lepimi čednostmi okrasimo in v njem vredno prebivališče pripravimo za kralja kraljev, s katerim se želimo skleniti v presvetem zakramentu, ako ne pri sveti maši, kjer se Jezus Kristus sam za nas daruje, kjer se svojo lastno Kervjo naše dolgove plačuje, kjer nam na stežaj odpira vrata svoje nebeške zakladnice, da si iz nje zajemljemo, koliker krat in koliker hočemo. Dobrega kristijana, kateri le količkaj spozna nezumno ceno te presvete skrivnosti, ne bo treba siliti in priganjati, ampak sam bo komaj čakal priložnosti, da se jih večkrat vdeležji, in se vso marljivostjo

in pobožnostjo bo hodil k sveti maši. Toliko manj je treba k temu nagovarjati gorečega tretjerednika. Sveto vodilo ga s to nalogo samo opominja, da je glavni njegov poklic skerb za izveličanje svoje nevmerjoče duše, da naj se torej vsake prilike posluži, kjerkoli si more kaj pridobiti za svoje večno življenje.

Samo po sebi se razume, da ni zadosti le s telesom pri sveti maši biti, ampak da je treba pri tem presvetem opravilu tudi zbranega duha in pobožnega serca. Brez tega sama telesna pričujočnost ne bi nič koristila.

Sveto vodilo samo pristavlja, kedo je oproščen od vsagdanje pričujočnosti pri sv. maši, ko pravi, da „gdor lahko more, naj bo sleherni dan pri sveti maši“. Koger tedaj zadržujejo opravila, ki jih ne more lahko odložiti, ali komer dolžnosti njegovega stanu tega ne dopuščajo, ali komer bi bilo zavoljo kakeršnih koli si bodi okoliščin ne sicer nemogoče, vender pa težavno ob delavnikih hoditi k sveti maši, naj si zastran tega ne dela težke vesti, ker sveto vodilo samo ga v tacih razmerah k temu ne sili. Tacim, ki so zadržani s telesno pričujočnostjo vdeležiti se svete maše, bo dobro, ako se po duhovno, sè svojimi mislimi, sè svojimi željami, z mašnikom sklenejo in brezmadežno Jagnje Bogu darujejo. Tudi bodo deležni enacih blagrov, kaker tisti, ki so vsaki dan pri sveti maši, ako prosijo svojega izpovednika ali redovnega predstojnika, da jim vsagdanjo sveto mašo spremeni v druga dobra dela. Nikaker pa ne bi bilo prav, ke bi hotel iz napačne pobožnosti ali slepe gorečnosti na vsaki način ob delavnikih k sveti maši hoditi, in bi s tem ali svoje dolžnosti zanemarjal ali pa povod dajal domačemu nemiru in prepiru. Pervo nam je samo živo priporočano, drugo pa naravnost prepovedano.

Izpraševanje vesti. Vsaki dober gospodar večkrat pregleda svoje račune, da vidi, koliko je pridobil ali izgubil, da se ve po tem ravnati in ali svoje dobičke pomnožiti ali zmanjšati svoje izgube. Tako je potrebno tudi tistemu, ki hoče dobro gospodariti sè svojo dušo, da večkrat preišče svoje duhovne dobičke in izgube, da svojo vest večkrat izpraša. Vsagdanje izpraševanje vesti je že od negdaj v navadi pri vseh, kateri hrepene po kerščanski popolnosti. Tudi tretjeredniki so dolžni skerbeti za to, da napredujejo v kerščanski popolnosti; saj so redovniki. Že iz besed svetega vodila se razvidi, da pravi tretjerednik ne bo oben večer opustil tako koristnega izpraševanja vesti. Sveto vodilo namreč ne zapoveduje naravnost vsagdanjega izpraševanja

vesti, ampak samo pravi: „Zvečer naj se izprašajo, ali so kaj takega nepremišljeno storili; če so storili, naj greh s pokoro popravijo“. Kaker bi hotelo reči: „Zvečer, kader svojo vest izprašujejo, kar dober kristijan že tako vsaki dan stori, naj se tudi o tem izprašajo, ali so kaj takega nepremišljeno storili, to je, ali se niso pregrešili z nepotrebnim priseganjem, z nesramnim govorjenjem, z nespodobnimi šalami; če so storili, to je, če so tega krivi, naj greh s pokoro popravijo“. S temi besedami sveto vodilo napeljuje tretjerednike, da naj bodo natančni in ostri sami proti sebi tudi v vsagdanjem izpraševanju svoje vesti; naj si v nobeni reči ne prizanašajo in ne pregledujejo, tudi v tistih rečeh ne, ketere tako lahko, ketere vsaki dan, ketere tudi nepremišljeno storijo. In vsaki greh, ne samo tu našete, ampak tudi druge, zlasti tiste, katerim so najbolj nagnjeni, ketere naj lažje doprinašajo, naj s pokoro popravijo. Kaj bi nam koristilo, vest izpraševati in svoje grehe spoznati, ako ne skerbimo tudi za to, da jih zataremo in pokončamo, kar se ravno s pokoro stori. Za pravo poboljšanje neobhodno potrebna pokora pa je resnično obžalovanje vseh, tudi naj manjših grehov, s katerimi smo razžalili nezmerno veličastvo božje, in resnično sovraštvo do njih, in pa terden, resničen in odločen sklep, v prihodnje skerbno se varovati vsega, s čemer koli bi mogli svojega Boga razžaliti, pa tudi ogibati se vsake priložnosti do greha, in ke bi nam bil tudi še tako prijeten, bodisi že greh sam ali pa priložnost do njega. Da pa svojo slabo in k hudemu nagnjeno voljo prisilimo do takega obžalovanja greha in do takega sklepa poboljšanja, k temu naj nam pomagajo druga pokorila in spokorna dela, s katerimi sami nad seboj greh kaznujemo in se tako pred novimi padci zavarujemo.

Vsagdanje izpraševanje vesti je naj izdatnejši pripomoček in naj primernejša priprava za vredno prejemanje zakramenta svete pokore. Kedor vsaki večer pridno svojo vest izprašuje, sme po vsi pravici upati, da bo njegove izpovedi spremljal obilni blagoslov božji. Zatorej, ljubi tretjeredniki! kateri imate že to navado, zvesto se je deržite; kateri je pa še nimate, hitro se je poprimite, ker je lahka ta vaja in vas nič ne stane. Prav prijetna vam bo, keder se je privadite. Od tega vas pač nobena reč ne more odvrčati, z ničemer se ne morete izgovarjati, ako imate le resnično voljo. To lahko opravljate, da vas nihče ne opazi.

R e d o v n a m o l i t e v. Kar je orožje za vojaka, to je za

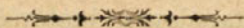
kristijana molitev. Toliko vpliva molitev na življenje, da ne more dobro živeti, kedor dobro ne moli, ne dobro moliti, kedor dobro ne živi. Z molitevjo si izprosimo od Boga potrebnih pomoči, da premagujemo sovražnike svojega izveličanja, in s prizadevanjem po lepem kerščanskem življenji si naklonimo božje vsmiljenje, da nas podpira pri naših molitvah in jih toliko raji vsliši. Zato je tudi tretjerednikom, kateri morajo biti cvet kerščanskega življenja, po njihovem vodilu vsagdanja molitev zapovedana in na tanko določena. Duhovnikom, kateri so že tako dolžni vsaki dan cerkveno molitev brevirja opravljati, tretji red v tem oziru ne naklada novih dolžnosti. Vsem drugim pa daje na izbor, da molijo ali brevir po redu svete rimske cerkve, ali manjši oficij blažene Device Marije, ali pa dvanajstkrat Oče naš, Češčena si Marija in Čast bodi Bogu. Razdeljeni so tudi ti očenaši v navadne molitevne ure, in jih je odločenih pet za zornice, po en očenaš pa za vsako drugo molitevno uro. Čas za opravljanje te molitve odločen je od polnoči do polnoči vsacega dneva. Kedor pa hoče natančno izpolniti ne samo zapovedi, ampak tudi željo svete cerkve, naj opravlja zornice s hvalnicami, pa prvo in tretjo uro dopoldne, šesto in deveto uro pa, in večernice sè sklepnicami popoldne. Smejo se pa tretjeredniki pri svojih molitvah tudi poslužiti tistega polajšanja, ki ga imajo duhovniki, da namreč zornice in hvalnice začnejo opravljati že prejšnji popoldne, to je, keder je polovico časa preteklo med poldnevom in sončnim zahodom. Nadalje ni prepovedano tretjerednikom, ki niso dukovskega stanu, mesto očenašev, ki jih vsaki dan molijo, opravljati manjši oficij blažene Device Marije samo včasih, zlasti ob nedeljah in praznikih, ko imajo več časa in lepšo priložnost.

Po starem vodilu so imeli tretjeredniki veliko več molitve naložene, kaker sedaj; odločenih jim je bilo namreč ne samo po dvanajst, ampak po štiri in petdeset očenašev na dan. Tu zopet vidimo, kako skerbno se ozira sveta mati katoliška cerkev na sedanjo slabost človeštva, da vsem odpira zaklade svoje milosti. Ali ne bi bilo gerdo za tretjerednika, ako bi tudi to malo in lahko nalogo zanemarjal ali zanikerno opravljal? Verh tega sveto vodilo ne tirja, da bi se moralo pri teh očenaših strogo gledati na čas, kedaj da jih odmoli, ampak vsaki že stori svojo dolžnost, če jih sleherni dan zvesto opravi, keder koli ima za to primernejšo priložnost. Tudi se lahko molijo ti očenaši mej sveto mašo, ali mej potjo, keder se kam gre, ali mej navadnimi

vsagdanjimi opravili, kjer svojih misli ni treba ravno preveč napenjati.

To tedaj je molitev tretjega reda. In ta molitev ni zasebna, ampak je javna molitev, je molitev svete katoliške cerkve. Keder tretjerednik svojo redovno molitev opravlja, on ne moli sam, ampak ž njim moli vsa cerkev. Kako velike cene mora tedaj biti ta redovna molitev! Zatoraj, ljubi tretjeredniki! le visoko jo cenite in noben dan je ne opuščajte. Gorečim tretjerednikom se ve da ne bo zadostilo samo teh dvanajst očenašev na dan, ampak pridno se bodo vadili tudi še v družih molitvah, ker spoznajo, da je molitev ključ do nebes. Napačno pa bi ravnali oni, kateri bi svoje posebne molitve višje cenili kaker redovno molitev, in, keder jim časa primanjkuje, rajši to kaker one opustili. — Koger bolezen zaderžuje, njega sveto vodilo odveže od dolžnosti redovne molitve; vender pa tudi ti bolje storijo, da svojega izpovednika polajšanja prosijo ali pa svojega redovnega predstojnika, da se morejo tako v vsi obilnosti vdeleževati dobrot tretjega reda.

(Dalje prih.)

Čudodelni Križ

v cerkvi svetega Vida v Reki.

Sveti Vid je varih in patron mesta Reke; po starem se je imenovalo to mesto „Š t. V i d n a R e k i (St. Veit am Pflaumb)“. Svetemu Vidu na čast stoji v mestu prav čedna okroglo zidana cerkev. Na velikem altarju te cerkve visi lepo sè šipo zapert velik, lesen, starodaven križ; Kristusovo telo pa ima zraven navadnih ran tukaj še eno na levi strani, hitro pod rebri; obdajajo jo lepo pozlačeni žarki. — Pobožnim bravcem, ki so radi prebirali zgodovino Tersata, mislimo da bo všeč, ako tudi nekaj o tem znamenitem križu zvedo; bodo vedeli vsaj, kaj je tudi na Reki znamenitega, da to lahko pogledajo, ako morebiti kedaj na Tersat priromajo.

Nekega dne leta 1296 je igral neki Peter Lončarić z dvema tovarišema tam nekje blizu sedanje cerkve. Zunaj na prostem je stal tam precej velik lesen križ s Kristusom. Ker je bil Lončarić v igri nesrečen, se razserdi, in hudobnež zgrabi na tleh

kamen ter ga z jezo zažene v razpetega Kristusa. Ali pravica božja ni čakala z osveto. Zgodila sta se na mestu dva velika čudeža. Iz rane, ki jo je kamen napravil na levi strani lesene podobe, privrela je obilna kri, kakor iz živega telesa. Zemlja pa nevoljna, da mora še takega hudobneža nositi, se odpre in požre to pošast; nad zemljo je ostala nesrečnežu, za pričo zločina, samo roka.

Baron Ravbar, ki je bil takrat mestni poveljnik, prihiti čudež gledat ter pobere in spravi lepo sveto kri, ki so jo potem shranili v farni cerkvi. Roko nesrečnikovo pa je vzkazal sežgati. Vliti je dal potem tako roko iz bronu; in to so obesili pod križ, kjer visi še zdaj.

Tako je torej nastala ta nova rana na tem križanem. Pozneje so jo olepšali ter spravili križ na dostojno mesto, v cerkev na glavni altar. V rani je še dandanašnji pripet kamen, ki ga je hudobni igravec tjakaj zagnal. Nad rano pa je napravljen sledeči napis: „Hoc lapidis ictu percussus fuit Crucifixus 1296.“ (S tim kamna lučajem je bil Križani zadet 1296.) — Cerkev in Križ je bil pred 100 leti v varstvu očetov Jezuitov. Dandanašnji ima tam svoj sedež starodavna bratovščina „Žalostne Matere Božje.“

P. M. Š.

Redovne, misijonske in druge cerkvene zadeve in novosti.

Okrožnica prečastitega patra generala našega reda.

Brat Bernardin Portogruarski

generalni minister celega reda manjših bratov
in ponižni služabnik v Gospodu

Spoštovanim patrom provincijalom našega reda in vsem oskerbnikom bratovščine tretjega reda, ki spadajo pod našo oblast, pozdravljenje in blagoslov svetega očeta Frančiška.

Vže meseca listopada leta 1885 smo bili povabili vse ude našega tretjega reda, da bi nam z milimi darovi pomagali poravnati velike stroške, ki smo jih morali napraviti, da se je povzdignil v Rimu mejnarodni zavod posvečen slavnemu čudodelniku

svetemu Antonu. Na veliko našo tolažbo so bratje in sestre tretjega reda povsod velikodušno slušali naše vabilo pošiljaje nam svoje prineske, ki jih je nevidna roka zapisala v knjigo kerščanske ljubezni, in milostivi Bog jih bo zato stotero poplačal v nebesih. Ko se torej s tem najtoplejše zahvaljujemo, moramo vendar opaziti, da mili darovi, ki so se po našem predlogu od leta 1885 samo po enkrat na leto ob shodu zbirali, dasiravno sicer obilni, vendar niso mogli pokriti naših potreb. Da bomo torej mogli začeto izdelovanje omenjenega zavoda doveršiti ter zadovoljiti težkim zavezam, ki smo jih morali v ta namen na se vzeti, mislimo, da bi bilo primerniše našemu namenu in vam dosti lažje, ako bi opustili prejšnjo navado, namreč enkrat na leto ob shodu pobirati darove, namestu tega pa bi po en brat in ena sestra izmej bolj gorečih udov, kaker se jih gotovo dosti nahaja, prevzeli to skerb, da bi vsaki mesec od vsakega brata, dotično od vsake sestre pobrali po pet krajcarjev.

V ta namen prosimo vsakega spoštovanega predstojnika tako izmej svetovne duhovščine kaker izmej redovnikov našega reda, naj izvolijo ta naš list o bližnjem shodu pred vsemi prebrati, da vsi izvedo, kako so slavno vladajoči sveti oče papež Leon XIII. poterjevaje zidanje rečenega zavoda vsem dobrotnikom svoj apostoljski blagoslov podelili; naj nadalje izvolijo priserčno priporočiti vsem udom našo prošnjo, kaker jih bo vže plemenitost njihove duše nadehnila; tudi naj poskerbe spoštovani predstojniki, da se izmej bratov in sester odbero bolj goreči in goreče, ki bi prevzele dolžnost mesečno od vsakega brata in sestre pobirati po pet krajcarjev, ter nabrani denar konec meseca njim izročati. Predstojniki bodo nato pobrani znesek oddali provincijalom, da ga oni vsaki tretji mesec nam pošljejo.

V resnici ne dvojimo, da bo vsaki ud tretjega reda rad doprinesel v pomoč mali darek petih krajcarjev, pa se nadejamo tudi, da bo naš prvi in drugi red in mnogi posebni dobrotniki da bodo svoje doprinesli ter bomo na ta način v stanu poravnati stroške za omenjeno zidanje.

V znamenje globoke hvaležnosti in iskrenega priznanja od naše strani vsaki terek opravljamo sveto mašo na čast svetemu Antonu, zavetniku omenjenega zavoda, vsaki četertek pa darujemo Bogu daritev svete maše za vse dobrotnike žive in mertve in, kaker se spodobi, še zlasti za tiste, ki se posebno goreče trudijo glede izveršitve naše prošnje.

Upajoč, da boste našo prošnjo dragovoljno vslišali, podeljujemo vam iz vsega serca serafinski blagoslov.

Dano v Rimu v našem prebivališču pri štiridesetih marternikih na dan presvetega imena Jezusovega t. j. 14. prosinca 1887.

Br. Bernardin Portogruarski
generalni minister celega reda.

O p o m b a. — To okrožniko smo posneli po hervaski prestavi v „Glasniku bosanskih i hercegovackih franjevac“, ker nam latinski izvornik do zdaj ni prišel v roke. Upamo, da je prestava v bistvu vender le zadosti natančna. Da pa ne bo kedo rekel, kaker bi pater general davek nalagali tretjemu redu, moramo pač naravnost reči, da je okrožnica le zaupljiva prošnja, ne ukaz. Zato bo, kedor more, gotovo rad podaril vsaki mesec tudi več ko pet krajcarjev; kedor ne more toliko, naj da kar vterpi; kedor pa nič ne vterpi, naj si zastran tega ne dela skerbi. Bog bo prevedel.

Knez černogorski, nadškof barski in slovenska služba božja.

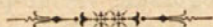
Černogorski knez Nikolaj je sklenil, kaker so nedavno poročali časopisi, sè svetim očetom Leonom XIII. „konkordat“ to je pogodbo o pravicah, ki jih bo imela katoliška cerkev v njegovi deželi, Černi gori. Ta konkordat se hvali ko posebno vgoden katoliški cerkvi in z veseljem beremo, kako se začenja prekrasno izverševati. Kaker je znano, se je po zadnji vojski Černa gora raztegnila do morja ter pridobila tudi mesto Bar (po laško Antivari), kjer je bila nekedaj nadškofija, ki je bila pa v poslednjih časih združena z nadškofijo skadersko (Skader, Skutari). Po želji kneževi se je zdaj barska nadškofija od skaderske, ki je še pod tursko oblastjo, zopet ločila ter poklical za nadškofa pater Simeon Milinović, frančiškan dalmatinske provincije „Najsvetejšega Zveličarja“, bivši skozi več let predstojnik samostana v Sinju. Knez je tega moža jako čislal zaradi učenosti in drugih izverstnih lastnosti njegovih ter si ga je zato izprosil od svetega očeta za prvega katoliškega nadškofa v svoji kneževini. V začetku vinotoka lanskega leta so poklicali torej patra Simona v Rim in 7. listopada ga je kardinal Simeoni, ki je zavetnik frančiškanskemu redu, se vso slovesnostjo posvetil za

škofa. Ponižni pater je želel, da bi se bilo posvečevanje le natihoma zgodilo, ali knez je hotel, da se zgodi slovesno, kaker se spodobi prvemu katoliškemu nadškofu slobodne Černe gore. Ravno tako je skerbel, da je bil v kneževini sè vso častjo in ljubeznijo sprejet. Presvitli gospod je došel na Cetinje, glavno mesto črnogorsko, dne 26. prosinca letošnjega leta. Metropolit gerško-iztočne cerkve črnogorske, visoko-preosveščeni gospod Mitrofan, mu je poslal svojo kočijo in protodijakona gospoda Radičevića naproti in pred samostanom, kjer stanuje, ga je pričakoval metropolit osebno. Nadškof je šel najprej v cerkev, kjer je pomolil pred oltarjem, in na to v dvor domačina metropolita, kjer je stanoval ves čas, dokler se je mudil na Cetinju. Kako ga je knez sam častil, ne bomo natančniše popisovali; omeniti hočemo le, kar mu je neki rekel glede svetega očeta papeža, da bi jih rad videl in pojmeta enkrat vkupaj v Rim in nadškof bo kneza peljal k svetemu očetu. Kako tudi sveti oče kneza Nikolaja častijo in radi vstrezajo njegovim željam, kaže, ako se poterdi, poslednja novica, ki je gotovo nepregledne važnosti in nova priča o modri razsodnosti Leona XIII. in njihovi resnični naklonjenosti do Slovenov. Beremo namreč, da so sveti oče, dasiravno so se po stari nemški navadi z Dunaja hudo vpirali, za barsko nadškofijo, to je za vse katoličane v Černi gori, dovolili sveto mašo in vso službo božjo v slovenskem jeziku, ki se naj piše in tiska cerkvenih knjigah s ciriliškimi čerkami, kaker so navadne Slovenom vshodne cerkve gerškega obreda — Kedo bi si bil mislil! moramo klicati pač. Iz Černe gore torej se bo širilo prenovljenje slovenske službe božje mej katoliškimi Slovenci!? O Ierusalem, Ierusalem, quoties..... et tu noluisti! —

Vašniše določbe v misijonskih zadevah.

Sveti oče Leon XIII. so povzdignili katoliški misijon na Švedskem v apostoljski vikarijat sè sedežem v glavnem mestu Stokholm. Misijon na Karolinskih otokih v Tihem morju so izročili španskim kapucinom, ki so že tudi nekoliko misijonarjev tjakaj poslali. S pečatnico (bullo) od 1. kimavca 1886 so ustanovili v Indiji cerkveno vlado ali hijerarhijo. Apostoljske vikarijate so namreč povzdignili v škofije in združili v sedem cerkvenih okrajih z ravno toliko nadškofijami; slovečo staro nadškofijo v portugaljskem mestu Goa so počastili z naslovom pa-

trijarhaljne cerkve. Sicer je indovsko cesarstvo pod angleško kraljico ter šteje vsega skupaj le malo čez poldrugi milijon katoličanov mej 250 milijoni ajdov in mohamedanov. Nova vredba bo, če Bog da, zdatno pospeševala razširjevanje katoliške vere v ti bogati in velikanski deželi, ki je vsaj petkrat tolika kakor cela naša Avstrija z Ogersko vred.

Zahvala za vslišano molitev.

Sè Štajerskega se zahvaljuje duhovni gospod sv. Antonu za pomoč proti preganjanju po narodnih nasprotnikih.

Iz Logatca se zahvaljuje za vslišano molitev L. M. (Naročena sv. maša se je opravila. Hvala lepa!)

Iz Gradca se zahvaljuje M. K. sv. Antonu za dobljeno dobro službo.

Iz Dobrave, višenske fare, ravno tako nekedo za ozdravelo živinče.

Iz Rajhenburga J. R. tretjerednik za ozdravljenje.

Iz Žeri ravno tako M. R.

Iz Žirovskega okraja za ozdravelo mater J. F. K. K.

S Planine Montprajs za ljubo zdravje J. Š.

Iz Cerkljanske dekanije za ozdravelo nogo J. (A.) G.

Iz Bodreža za ozdravljenje neke 3letne deklice A. M. M. tretjerednica. J. J. za zadobljeno milost.

Iz Bilj za ozdravljenje po dolgi hudi bolezni tretjerednica K. M.

Iz Središča za ozdravljenje hude bolezni v gerli po lurški vodi, tudi za ozdravljenje neke bolne živali T. P. tretjerednica.

Iz Maribora za vslišano molitev ob hudi uri, za srečno popotovanje lurških romarjev in mnoge druge milosti Ana P. L. B. R. Š. K.; za ozdravelega moža Lucija D.; za dušno in telesno pomoč Urša Č.

Iz Ljutomerške okolice za zljajšanje bolezni M. O.

Iz Ljubljane ravno tako Ivana G. R.

Iz Dobropolj za ozdravljenje M. S.

Iz Kostanjevice za vslišano molitev v treh zadevah J. St.

Iz Postojne za ozdravljenje M. P.

Od Sv. Lenarda pri Laškem F. V. za ozdravelo živinče.

Z Vranskega M. Ž. za mnoge milosti prejete v preteklem letu na prošnjo Marije Device, sv. Jožefa in sv. Antona Padovanskega.

Od Sv. Jakoba v Slovenskih goricah S. Š. za vslišane prošnje v štirih zadevah.

Od nas br. U. za vslišano molitev v mnogih primerih.

Od sv. Križa pri Slatini, svečana 1887.

Lansko leto sem bila tako zbolela, da me več tjednov noge niso nič več nosile, so bile tako otekle, de jih še premakniti nisem mogla.

Roke so mi bile tako oslabele, de se še prekrižati nisem mogla. Jezik mi je bil tako odervenel, da že skorej celo nič govoriti nisim mogla.

Moje bolečine so bile tako strašanske, da jih skorej popisati nisem zmožna.

Moja ljuba sestra, sosedi, žlahta in drugi prijatelji, so me sè solznimi očmi gledat hodili, in k smerti obsodili, in tudi z sv. zakramenti prevideti dali. Moj ljubi mož si je veliko prizadeval za zdravila, ali vse človeška moči niso bile vstanu mi pomagati. Ko gre nekega dne moj mož ves otožen k nekim prijateljem tolažbe iskat, se mu odgovori:

Mi smo že Tvojo ženo priprošnji Marije, sv. Frančiška in sv. Antona priporočili, in ako ozdravi, se mora v III. Red zapisati dati, in ta čudež po „Cvetju“ razglasiti. Ko pride moj mož domov, prižge luč in mi reče, naj za njim molim, ali ni mi bilo mogoče, samo v duhu sem se združila v molitev svojega moža in malega hlapčeka.

Od tistega časa mi je dan na dan boljše prihajalo, tako da sem zdaj, čast in slava presv. Trojici, Mariji Devici in sv. Frančišku in sv. Antonu zopet zdrava.

Moja serčna želja je, to ozdravljenje vesoljnemu svetu naznaniti, in želim ostati III. Redu do smerti hvaležna z naj večim spoštovanjem

Mica Plevčak
posestnica.

Iz Apač pri Radgoni.

Podpisani je bil v velikih stiskah in nevarnostih pri svojem hišnem in cerkvenem gospodarstvu; ko se je pa obljubil sv. Antoniju in za ta namen eno sv. mašo služil in obečal da bode dal v Vaše velecenjeno „Cvetje“, da se oznani, je bil v kratkem svojih nadlog rešen.

Jak. Hanžič, župnik.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo:

P. Henrik Hirsch, mašnik 1. reda sv. Frančiška, bogoslovec 3. leta v Ljubljani, vmerl za sušico 4. marca 1887 v svojem 25. letu. Priporočamo ga zlasti, ker je tudi on, kar je mogel, storil za „Cvetje“. Poslovenil je „Sveti križ in drugo orodje terpljenja našega Gospoda in zveličarja“ v VI. tečaju ter nam s tem spisom zdatno pomogel, ker ga je sam sè skerbjo vgladil in opilil ter razločno in čedno pisanega poslal, da smo ga mogli brez sitnega popravljanja in prepisovanja izročiti tiskarnici. Še več je bil namenjen pisati, da ga ni Bog tako hitro poklical s tega sveta. V svetem raju, upamo, da mu poverne obilno, kar je dobrega storil in kar je želel storiti.

Marija Gradišnik, tretjerednica iz Apač, ki je 85 let stara stopila v tretji red ter v svojem 91. letu tiho in mirno v Gospodu zaspala.

Rajne tretjerednice šentrupertske skupščine: Marija Korelc, Ana Bartolj, Marija Kralj, Neža Karič, Marija Sevšek, Reza Prelogar, Neža Volk, Katarina Dreščak, Marija Zorc, Meta Jamšek, tretjerednik Janez Tratar.

Dalje se priporočajo: neki tretjerednik v samostanu, da bi na prošnjo sv. Frančiška in svetega Antona v svojem novem stanu mogel prav in srečno živeti; neka bolnica iz Šempasa, ki želi v 3. red stopiti, ako je božja volja, da ozdravi; neka tretjerednica v veliki dušni stiski, zlasti skušnjavah zoper čistost; neka mati sè vso družino; neka hči priporoča svoje stariše, da bi spoznali svoj dušni stan; neka žena svojega moža, da bi se spreobrnili; neki duhovnik svojo že 4 leta bolno sestro, da bi na prošnjo svetega Antona vsaj toliko ozdravela, da bi shodila ali sama sebe opraviti mogla.